

Pengaruh Sekolah terhadap Amalan Semangat Patriotisme dalam Kalangan Pelajar Sekolah Menengah

The Influence of Schools in Fostering Patriotism Spirit among Secondary School Students

Parvathy Rajan Naidu^{a*}, Norliza Abdul Majid^a, Suppiah Nachiappan^a, Jaya Kumar Veerasamy^a

^a Fakulti Pembangunan Manusia, Universiti Pendidikan Sultan Idris, 35900 Tanjung Malim, Perak, Malaysia

Editor:
Rasyidi Johan

Received date:
10 November 2020

Accepted date:
11 April 2021

Published date:
18 May 2021

Abstrak

Sekolah merupakan organisasi yang penting dalam pemupukan amalan semangat patriotisme dalam kalangan pelajar. Justeru, kajian ini dijalankan untuk mengenalpasti peranan sekolah dari aspek peranan pentadbir dan peranan guru dalam pemupukan amalan semangat patriotisme dalam kalangan pelajar. Kajian ini, merupakan kajian berbentuk kualitatif, dengan menggunakan kaedah kajian kes dan menggunakan protokol temu bual, pemerhatian dan analisis dokumen terdiri daripada yang enam orang pelajar dan tiga orang guru dari sekolah menengah dari daerah Kerian, Perak. Data-data kajian dianalisis daripada transkripsi temubual, pemerhatian dan gambar-gambar foto. Tema-tema diperoleh dikod dan ditriangkulasi. Hasil kajian menunjukkan bahawa pentadbir sekolah dan guru merupakan aspek penting yang memberi kesan terhadap pemupukan amalan semangat patriotisme. Hasil kajian ini juga dapat membantu kementerian untuk merancang kurikulum yang lebih berkesan untuk memupuk amalan semangat patriotisme.

Kata Kunci: Pengaruh; sekolah; amalan semangat patriotisme; pelajar sekolah menengah

Abstract

Schools are an important organization in fostering the practice of patriotism among students. Thus, this study was conducted to explore the role of schools in terms of the role of administrators and the role of teachers in fostering the practice of patriotism among students. This study, is a qualitative study, using case study methods and using interview protocol, observation and document analysis consists of six students and three teachers from secondary schools from Kerian District, Perak. The study data were analysed from transcripts of interviews, observations and photographs. Themes are coded and transcribed and the results show that school administrators and teachers are important aspects that affect the nurturing of the spirit of patriotism. The results of this study can also help the ministry to plan a more effective curriculum to cultivate the practice of patriotism.

Keywords: Influence; school; practice of patriotism; secondary school students

1. Pengenalan

Perpaduan harus dipupuk dan dipelihara sejak beberapa generasi bagi menegakkan keselamatan dan kesejahteraan serta tidak mengganggu keamanan dan keharmonian masyarakat (Abdul Aziz, Abdul Razaq & Mohd Mahzan, 2019). Sekolah merupakan organisasi yang bertanggungjawab membina semangat patriotisme dalam kalangan pelajarnya. Semangat patriotisme harus disemai dalam jiwa setiap warga negara melalui amalan hidup. Manakala Kaviza (2018), berpendapat penggunaan kaedah pengajaran yang berpusatkan murid dapat meningkatkan

keinginan pelajar dan secara langsung dapat memupuk amalan semangat patriotisme. Semangat patriotisme adalah perasaan cinta yang kuat terhadap tanah air. Perasaan cinta tersebut wujud di hati setiap individu rakyat Malaysia yang berbilang kaum. Oleh itu, semangat patriotik dapat membentuk rakyat Malaysia yang bersatu padu dan harmoni. Justeru, berdasarkan pengetahuan dan pemahaman aspek-aspek sejarah negara, murid dibimbing untuk menganalisis dan menilai fakta-fakta sejarah secara rasional (Rohaimi & Ramlah, 2015).

2. Pernyataan Masalah

Pemupukan semangat patriotisme dalam kalangan pelajar sekolah merupakan satu isu yang sering diperkatakan oleh pelbagai organisasi termasuk organisasi kerajaan. Sambutan bulan kemerdekaan sudah menjadi satu agenda penting dalam takwim sekolah-sekolah di Malaysia. Sehubungan itu, pelbagai isu timbul dalam kalangan pelajar sekolah menengah berkaitan dengan amalan semangat patriotisme dan persahabatan yang tidak baik. Pelajar sekolah menengah yang merupakan dalam peringkat umur alam remaja dalam lingkungan umur sepuluh hingga lapanbelas tahun mengalami perubahan dalam pemikiran dan tingkahlaku (Paul, 2018).

Sebagai langkah meningkatkan semangat patriotisme Kementerian Pelajaran Malaysia telah memberikan keutamaan kepada mata pelajaran Sivik dan Kewarganegaraan pada peringkat sekolah rendah mahupun sekolah menengah bermula dari Jun 2019. Kandungannya lebih memberikan penekanan kepada unsur perpaduan dan kemasyarakatan (DSKP Sivik dan Kewarganegaraan Tingkatan 5). Membina satu bangsa dengan semangat patriotisme mestilah bermula daripada bangku sekolah melalui mata pelajaran Sejarah serta Pendidikan Sivik dan Kewarganegaraan (Aminudin, 2012).

3. Objektif Kajian

Kajian ini bertujuan untuk mencapai objektif berikut:

- i. Mengenalpasti peranan guru terhadap amalan semangat patriotisme dalam kalangan pelajar sekolah menengah.
- ii. Mengenalpasti peranan pentadbir sekolah terhadap amalan semangat patriotisme dalam kalangan pelajar sekolah menengah.

4. Tinjauan Literatur

Kajian ini hampir sama dengan kajian Nur Ayuni Nusaibah dan Amir Hasan (2019) dan Tuan Pah Rokiah et al. (2016), yang menekankan semangat patriotisme dan perpaduan. Selain itu, Peng dan Nurmaiziah (2019), dalam kajian mereka juga menjelaskan pengajaran Sastera Melayu yang mempunyai aspek-aspek patriotik dapat memenuhi keperluan sekolah dalam pemupukan amalan semangat patriotisme. Berdasarkan kajian Husin (2019), kerajaan sentiasa memberi keutamaan kepada perpaduan dan integrasi kaum. Usaha kerajaan ini jelas menunjukkan kerajaan prihatin dengan penerapan amalan semangat patriotisme. Selain itu, kajian Abdul Aziz et al. (2019), juga mendapat komuniti berbilang budaya, terutamanya golongan belia, dapat hidup damai dan mengamalkan kepercayaan dan budaya mereka secara bebas sambil menghormati satu sama lain. Penyertaan sosial tanpa pemisahan kaum dan agama di kalangan belia telah memudahkan proses integrasi nasional di negara ini.

5. Metodologi

Kajian ini merupakan kajian berbentuk kualitatif yang menggunakan reka bentuk kajian kes. Penyelidikan kualitatif merupakan kajian yang mengkaji fenomena sosial dari sudut pandangan peserta. Kajian kualitatif memberi kesahan yang muktamad terhadap suatu fakta. Menurut Azizi (2017), data kualitatif diperolehi daripada persekitaran semula jadi dan bersifat deskriptif dan diperolehi daripada temu bual, pemerhatian, analisis dokumen dan catatan nota lapangan. Penyelidik kualitatif selalunya akan cuba mengembangkan gambaran yang lengkap tentang masalah yang dikaji (Cresswell, 2018). Kajian kes ialah suatu pendekatan dalam bentuk penyiasatan yang digunakan secara teliti untuk menerangkan sesuatu fenomena yang kompleks (Mertens, 2015).

Kajian ini menggunakan kaedah temu bual, pemerhatian dan analisis dokumen untuk mengkaji sejauh mana sekolah memberikan kesan terhadap amalan semangat patriotisme dalam kalangan pelajar sekolah menengah. Penyelidik memilih tiga buah sekolah menengah yang mempunyai pelajar yang berbilang bangsa dari daerah Kerian. Hanya sekolah-sekolah yang mempunyai ketiga-tiga kaum menjadi tumpuan kerana ia merupakan salah satu aspek penting dalam kajian ini. Menurut Noraini (2007), sampel kajian ialah kumpulan kecil yang mewakili sesuatu populasi atau kumpulan besar. Populasi kajian ini ialah pelajar-pelajar dari sekolah menengah di daerah Kerian, Perak. Sampel kajian ini terdiri daripada enam orang pelajar Sekolah Menengah dan tiga orang guru sekolah menengah. Kajian ini menggunakan pemilihan sampel bertujuan (*purposive sampling*). Pelajar-pelajar yang mempunyai masalah kesediaan belajar dipilih untuk membantu kajian ini.

Penyelidik menggunakan instrumen kajian temu bual yang diubahsuai daripada instrumen Zahari (2010) dan Ganesan (2010), bagi membantu pemerolehan maklumat yang lebih terperinci. Melalui temu bual dan pemerhatian, seseorang penyelidik dapat memperoleh maklumat mengenai hubungan kekasih, hubungan sahabat karib, pertemuan khidmat pelanggan, hubungan tuan dengan orang bawahan dan hubungan doktor dengan pesakit (Tracy, 2013). Jadual 1 menerangkan aspek diperoleh melalui pengumpulan data.

Soalan temu bual yang disediakan ialah soalan berstruktur, separa berstruktur dan tidak berstruktur di mana soalan yang berkaitan dengan kajian akan disoal. Menurut Silverman (2017), soalan temu bual yang dirancang dengan baik dapat memahami pengalaman dan perspektif sampel. Penyelidik mengemukakan ketiga-tiga jenis soalan dalam temu bualnya. Soalan berstruktur dibentuk bagi mendapatkan jawapan yang tepat dan pendek. Bagi soalan demografi peserta kajian tidak perlu memberi sebarang penerangan. Soalan berbentuk separa berstruktur disediakan terlebih dahulu. Manakala ada juga soalan tidak berstruktur disoal

apabila diperlukan dalam proses menemubual peserta kajian.

Jadual 1. Pemerolehan sumber maklumat

Pelajar	Guru
a. Demografi	a. Demografi
b. Temu bual	b. Temu bual
c. Pemerhatian	
d. Dokumen (gambar)	

Menurut Kabir (2016), pemerhatian merupakan satu pendekatan mengumpul data yang sistematis. Penyelidik menggunakan semua deria untuk membuat pemerhatian dalam keadaan sebenar atau di lokasi kejadian sebenar dan pemerhatian yang efektif perlu sistematis. Segala hasil yang diperoleh dan direkod akan digunakan untuk membantu memperkuuh penulisan dapatan kajian (Santrock, 2009). Suseela (2001) pula berpendapat pengumpulan data dikatakan tidak lengkap tanpa pemerhatian. Sampel diperhatikan di luar bilik darjah iaitu semasa aktiviti kokurikulum, semasa perhimpunan sekolah dan pelibatan sampel dalam aktiviti yang dianjurkan oleh pihak sekolah seperti gotong-royong.

Penyelidik juga menggunakan teknik menganalisis dokumen untuk memperoleh maklumat-maklumat yang lebih terperinci mengenai sampel-sampel kajian. Penyelidik membuat pemerhatian berikut temu bual. Gambar-gambar telah diambil bagi menyokong dapatan kajian. Penyelidik menganalisis data daripada pemerhatian dan temu bual. Seterusnya transkripsi disediakan dan tema-tema ditentukan mengikut objektif kajian. Pengekodan dilakukan sebagai proses seterusnya. Pengekodan merupakan proses universal dalam kajian berbentuk kualitatif dan merupakan aspek asas dalam proses analisis. Kajian kualitatif bermula dengan membuat coding berpandukan pada frasa-frasa yang dipetik daripada transkripsi temu bual. Transkripsi temu bual disediakan berdasarkan rakaman audio dan pemerhatian yang dilakukan semasa temu bual

dilakukan. Menurut Creswell (2007), koding ialah suatu proses mengumpul bukti mengikut perspektif dan seterusnya kepada tema. Tema yang dipilih adalah mengikut teori asas. Flick (2018) pula menjelaskan koding sebagai langkah pertama dalam proses melabel dan mengkategorikan data.

Kajian mengenai sokongan sekolah mempengaruhi amalan semangat patriotisme dalam kalangan pelajar sekolah menengah menggunakan pendekatan kualitatif yang menggabunggalinkan triangulasi antara kaedah temu bual, pemerhatian dan penganalisisan dokumen. Triangulasi kerap digunakan bagi meningkatkan kebolehpercayaan data yang diperoleh dalam penyelidikan kualitatif. Triangulasi penting bagi memastikan data bersifat objektif (Noraini, 2007). Flick (2018) dan Othman (2013) pula berpendapat bahawa triangulasi ialah kombinasi beberapa kaedah untuk memperoleh data yang kukuh dan kesahan data.

6. Dapatan Kajian

Jawapan-jawapan yang diperoleh daripada enam peserta kajian pelajar dan tiga peserta kajian guru diperoleh dan dianalisis. Empat tema iaitu peranan guru di dalam bilik darjah, peranan guru di luar bilik darjah, guru sebagai *role model* dan peranan pentadbir sekolah dikenalpasti dan dikaji secara mendalam. Jadual 2 menjelaskan empat tema utama dan subtema yang wujud daripada tema utama. Kekerapan subtema diulang dan peratus subtema diulang dikenalpasti dan dijelaskan dalam bentuk jadual.

Jadual 2. Rumusan tema yang dikenalpasti dan kekerapan tema

Tema	Subtema	k	%
1. Peranan Guru Dalam Bilik Darjah	<ul style="list-style-type: none"> • Cara guru mengendalikan pelajar dengan saksama • Penggabungjalinan mata pelajaran • Aktiviti pdp yang menerapkan sikap cinta pada negara 	2	22
2. Peranan Guru Di Luar Bilik Darjah	<ul style="list-style-type: none"> • Menyemai nilai menghormati kaum lain 	3	33
3. Guru Sebagai Role Model	<ul style="list-style-type: none"> • Hubungan antara guru menjadi teladan 	4	44
4. Peranan Pentadbir	<ul style="list-style-type: none"> • Merancang program sepanjang tahun • Merancang program yang menarik 	6	66

k = kekerapan subtema diulang dalam transkripsi

Dapatan yang dianalisis adalah dari aspek cara guru mengendalikan pelajar yang berbilang bangsa dengan saksama, penggabungjalinan mata pelajaran sebagai pembangkit semangat patriotisme,

aktiviti pdp yang dapat menerapkan sikap cinta pada negara, menyemai nilai menghormati kaum lain melalui aktiviti luar bilik darjah dan melalui tingkahlaku guru yang boleh dicontohi. Pentadbir pula

dapat menerapkan nilai patriotisme dengan merancang program-program yang berunsurkan patriotisme melalui aktiviti kurikulum dan merancang program-program yang dapat menarik minat pelajar. Peratus peranan pentadbir sekolah dan peranan guru sebagai *role model* paling tinggi berbanding peranan guru di dalam bilik darjah dan peranan guru di luar bilik darjah. Walau bagaimanapun, peranan guru di dalam bilik darjah dan di luar bilik darjah masih mempengaruhi amalan semangat patriotisme dalam kalangan pelajar sekolah menengah.

Pandangan beberapa peserta kajian yang dianalisis di bawah peranan guru dan peranan pentadbir adalah seperti yang berikut:

"Sekarangkan semua kelas kita ada whatsapp group.. guru bolehlah hebah-hebahkan video-video yang berkaitan dengan nilai patriotik kepada pelajar." (PKG 3)

"Hmmm...cikgu-cikgu ada pernah pakai pakaian tradisional bangsa lain..itu sesuatu yang seronok bila tengok." (PKM 1)

".....ahmm...sambutan Hari Kemerdekaan kat sekolah ni meriah....ahmm...lepas tu cikgu buat macam-macam pertandingan." (PKM 4)

Pada bulan kemerdekaan pelajar-pelajar duduk dalam kumpulan yang mempunyai pelajar yang berbilang kaum semasa melakukan aktiviti seperti menghias bendera. Guru-guru juga turut serta dalam kumpulan dan membimbangi murid. Setiap pelajar memberi kerjasama semasa menghasilkan payung merdeka. (PKM 6)

Peranan guru dalam bilik darjah dan peranan pentadbir didapati memainkan peranan penting dalam memupuk amalan semangat patriotisme dalam kalangan pelajar sekolah menengah. Semangat patriotisme dalam kalangan pelajar merupakan tanggungjawab bersama pihak sekolah dan guru. Guru memainkan peranan yang amat penting dalam pemupuk amalan semangat patriotisme dalam kalangan pelajar sekolah menengah. Guru mengambil beberapa langkah positif bagi memupuk semangat patriotisme dalam kalangan pelajar.

Guru-guru menyelitkan nilai-nilai patriotik dalam mata pelajaran yang diajar. Peserta kajian guru 3 (PKG 3) menyelitkan nilai patriotik dalam mata pelajaran yang diajar. PKG 3 yang mengajar mata pelajaran Bahasa Melayu menyelitkan nilai semangat patriotisme dalam bahan 'Komsas'. Peserta kajian pelajar juga mengaku guru yang menjalankan aktiviti yang berunsurkan patriotik dapat mengungkit dan meningkatkan semangat patriotisme yang terpendam dalam jiwa mereka.

Guru bukan sahaja menjalankan tugas dalam bilik darjah malah peranan guru berterusan di luar

bilik darjah juga. Dapatkan temu bual juga membuktikan guru menjalankan tugas mereka di luar waktu pengajaran. Selepas waktu persekolahan guru memimpin kumpulan pelajar di bawah jagaan mereka dalam kumpulan media sosial. Pada masa-masa tertentu guru berkongsi maklumat tentang amalan semangat patriotisme dalam bentuk video dan diviralkan dalam "whatsapp".

Peserta kajian pelajar juga bersetuju dengan pendapat peserta kajian guru iaitu guru bertanggungjawab menerapkan nilai patriotisme di luar bilik darjah. Guru-guru melibatkan diri secara aktif bersama murid dalam aktiviti-aktiviti di luar bilik darjah menjadi teladan kepada pelajar. Pentadbir sekolah merupakan ketua organisasi sekolah. Peranan pentadbir sekolah penting dalam merancang aktiviti-aktiviti yang berunsurkan patriotisme. Dapatkan kajian menjelaskan pentadbir sekolah telah merancang pelbagai aktiviti yang berunsurkan patriotik di mana pelajar-pelajar mengambil bahagian secara aktif. Perancangan program didapati terbahagi kepada dua iaitu program bulan kemerdekaan dan program sepanjang tahun yang berunsurkan patriotisme. Dapatkan peserta kajian juga disokong dengan dokumen seperti gambar-gambar yang diambil pada masa aktiviti dijalankan.

7. Perbincangan

Peranan pentadbir penting dalam pemupukan amalan semangat patriotisme. Guru sebagai sebahagian daripada organisasi sekolah merupakan aset yang penting bagi sekolah untuk melaksanakan tanggungjawab sebagai agen pemupukan amalan semangat patriotisme dalam kalangan pelajarnya. Dapatkan kajian ini di sokong oleh dapatkan kajian Nur Ayuni Nusaibah dan Amir Hasan (2019), iaitu peranan guru sebagai contoh hidup kepada pelajar dengan menonjolkan sikap positif serta menunjukkan semangat yang tinggi dalam menerapkan nilai perpaduan.

Penerapan nilai patriotisme dilakukan melalui penggabungan jalinan mata pelajaran. Contohnya, mata pelajaran Sejarah secara langsung dapat menjelaskan kepada pelajar tentang rentetan peristiwa bersejarah yang dapat meningkatkan semangat patriotisme. Penggunaan teknologi dalam pdpc mata pelajaran Sejarah dapat meningkatkan minat pelajar terhadap mata pelajaran Sejarah. Dapatkan kajian Kaviza et al. (2018) menyokong kenyataan ini, iaitu kepelbagaiannya kaedah pengajaran dalam mengajar mata pelajaran Sejarah seperti menggunakan sumber sejarah dan menimba ilmu yang mendalam dapat menarik minat pelajar terhadap mata pelajaran tersebut. Dalam satu lagi kajian Kaviza et al. (2018), menunjukkan penggunaan sumber-sumber sejarah dapat meningkatkan motivasi intrinsik pelajar. Selain itu kurikulum Sejarah juga menyarankan penggunaan sumber sejarah dalam pengajaran sejarah.

Guru sejarah boleh dikatakan alat perhubungan di antara pelajar dengan nilai patriotik

yang tersemai dalam jiwa pelajar. Dapatan kajian Mohd Fauzi, Abdul Razak, Mohamad dan Iskandar Shah (2015) menyokong pendapat penyelidik iaitu peranan dan pengetahuan guru sejarah tentang penerapan patriotisme adalah tinggi, namun begitu guru-guru kurang mengetahui dengan mendalam ciri-ciri nilai patriotisme dalam pengajaran Sejarah. Guru mata pelajaran Sejarah memainkan peranan yang penting dalam pemupukan amalan semangat patriotisme. Guru sejarah perlu mendalami kandungan sejarah sebelum mengajar dalam bilik darjah. Guru perlu menunjukkan nilai-nilai positif dan menjadi teladan kepada pelajar. Kenyataan ini disokong oleh Nurhijrah et al. (2017), iaitu guru sejarah perlu menunjukkan sikap positif. Guru sejarah mempunyai tanggungjawab yang lebih tinggi berbanding dengan guru mata pelajaran lain dalam memupuk semangat patriotisme. Dapatan kajian Anuar, Siti Haishah dan Nur Atiqah (2009) juga menyokong kenyataan penyelidik, iaitu kemahiran guru dapat meningkatkan prestasi dalam mata pelajaran Sejarah.

Program-program yang dirancang oleh sekolah yang berorientasikan kenegaraan dapat meningkatkan amalan semangat patriotisme. Halimah et al. (2017) berpendapat seperti penyelidik iaitu prestasi dan pembangunan sekolah adalah berasaskan kepada kepimpinan pengetua. Program-program yang bersifatkan perpaduan perlu dijalankan sepanjang tahun dan bukan hanya setahun dua kali atau setahun sekali sahaja. Program RIMUP merupakan antara program yang dijalankan oleh sekolah untuk memupuk perpaduan (Bity Salwana et al., 2017). Semangat patriotisme lahir dari individu yang sanggup menerima rakan berbangsa lain sebagai rakan sebaya. Pemupukan nilai patriotisme dalam kalangan pelajar sekolah menjadi satu cabaran kepada negara.

Komsas merupakan aspek sastera berbentuk puisi dan novel diselitkan dalam mata pelajaran Bahasa Melayu. Unsur-unsur patriotik disertakan dalam sukan pelajaran Komsas. Pengajaran Komsas merupakan satu langkah untuk meningkatkan nilai patriotisme. Kandungan Komsas yang bertemakan perpaduan dapat menyemai nilai-nilai murni (Chew & Normaziah, 2019). Pengintegrasian mata pelajaran Sivik juga satu langkah yang wajar oleh kerajaan sebagai langkah memupuk amalan semangat patriotisme pelajar sekolah rendah dan sekolah menengah.

8. Cadangan dan Implikasi Kajian

Guru perlu bebas menggunakan pelbagai kaedah dan teknik pengajaran bagi menarik minat pelajar terhadap pelajaran. Selain itu, guru boleh menyelitkan nilai-nilai patriotisme dalam pdpcnya. Kenyataan ini disokong dapatan kajian Mohd. Mahadee (2016), iaitu guru perlu diberi kebebasan untuk mengambil keputusan tentang pemilihan bahan pdpcnya. Kenyataan ini juga disokong oleh Mohd Khairy et al (2020), iaitu pengetua boleh mengikuti latihan dan kursus kepimpinan, contohnya di Institut Aminuddin

Baki bagi meningkatkan kemahiran kepimpinan. Guru mata pelajaran Sejarah mempunyai tanggungjawab yang tinggi dalam memupuk nilai patriotisme dalam kalangan pelajar berbanding dengan guru mata pelajaran lain. Ini adalah kerana guru sejarah berhubung langsung dengan nilai-nilai patriotisme. Sukatan pelajaran yang digubal juga menerapkan nilai patriotisme dalam jiwa pelajar.

Peningkatan dan pemupukan amalan semangat patriotisme adalah tanggungjawab bersama antara sekolah, PPD, JPN dan KPM. Program-program harus diturunkan dari KPM ke sekolah menerusi saluran yang sepatutnya. Cadangan ini disokong oleh Bity Salwana et al. (2017), iaitu program-program yang berunsurkan perpaduan dilaksanakan dengan lebih kerap dan secara berkala. Selain itu, fokus hendaklah diberikan kepada pemupukan nilai patriotisme dan bukan kepada persempahan dan kebudayaan murid semata-mata.

Penemuan kajian ini memberi peluang kepada pihak sekolah di mana pelajar-pelajar harus diberi peluang untuk menunjukkan semangat patriotisme mereka di khalayak ramai. Pelajar-pelajar yang bijak selalu mengambil bahagian dalam pelbagai aktiviti seperti pidato, syarahan, drama dan sebagainya. Pelajar yang mempunyai masalah kesediaan belajar juga harus diberi peluang untuk meluahkan pendapat mereka. Kenyataan Nur Ayuni Nusaibah dan Amir Hasan (2019) menyokong kenyataan penyelidik iaitu pelajar-pelajar program pengucapan awam memberi peluang kepada semua pelajar untuk bersuara dan menyanyikan lagu-lagu patriotik. Kenyataan ini juga selari dengan langkah kementerian yang melancarkan program ‘Speaker’s Corner’ yang merupakan pentas untuk menggalakkan pelajar-pelajar untuk bersuara mengikut tajuk yang ditetapkan. Ia juga selari dengan PAK 21 yang menggalakkan pemikiran aras tinggi.

9. Kesimpulan

Hasil dapatan kajian menunjukkan sekolah memainkan peranan yang penting dalam pemupukan amalan semangat patriotisme dalam kalangan pelajar sekolah menengah. Guru merupakan ahli organisasi sekolah yang menerapkan nilai patriotisme melalui pengajaran mata pelajaran Sejarah dan Bahasa Melayu. Didapati Komsas memainkan peranan utama dalam hal ini. Selain itu, guru sendiri menjadi contoh hidup kepada pelajar-pelajar untuk menjalinkan hubungan baik dengan pelajar kaum lain di sekolah. Seterusnya, pentadbir sekolah merancang pelbagai aktiviti yang dapat memupuk amalan semangat patriotisme dalam kalangan pelajar.

Rujukan

- Abdul Aziz Abdul Rahman, Abdul Razaq Ahmad, & Mohd Mahzan Awang. (2019). Patriotism among Multi-Ethnic Youths in Malaysia. *The 2nd International Conference on Sustainable Development & Multi-Ethnic Society*, 2, 1-5.

- Aminudin Mansur. (2012, Disember 6). Sifat tamak bawa kehancuran. Sinar Harian Online. Diperoleh daripada <http://www.sinarharian.com.my/karya/pendapat/sifat-tamak-bawa-kehancuran-1.11.11>
- Anuar Ahmad, Siti Haishah Abd Rahman, & Nur Atiqah T. Abdullah. (2009). Tahap Keupayaan Pengajaran Guru Sejarah dan Hubungannya. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 34(1), 53-66.
- Azizi Yahaya, Peter Voo Ismail Maakip, & Mohd Dahlan A.Malek. (2017). *Kaedah Penyelidikan Dalam Pendidikan*. Tanjung Malim: Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Bity Salwana Alias, Rosli Ismail, Shamsudin Mohamad, Maimunah Muda, Zaini Ahmad,Ura Pin @ Chum et al., (2017). Kajian Pengukuran Tahap Perpaduan 2016. *Jurnal Penyelidikan Pendidikan*, 18, 13-19.
- Chew, F. P. & Normaziah Majelan. (2019). Pelaksanaan Pendidikan Perpaduan Menerusi Teks Komsas dalam Kalangan Pelajar Tingkatan Dua. *PENDETA Journal of Malay Language, Education and Literature*, 10, 75-90.
- Creswell, J. (2007). Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing among Five Approaches. Thousand Oaks: Sage.
- Creswell, J. (2018). *Qualitative Inquiry & Research Design Choosing Among Five Approaches* (4th ed.). United States: Sage Publication.
- Flick, U. (2018). *An Introduction to Qualitative Research*. London: Sage Publication.
- Ganesan, K. (2013). Pengaruh Keluarga Terhadap Pencapaian Akademik Murid India di Sekolah Menengah Rendah. Tesis Doktor Falsafah. University Malaya.
- Halimah Hj Ag Kanak & Dg Norizah Binti Ag Kiflee @ Dzulkifli. (2017). Coaching dan Mentoring: Ke Arah Peningkatan Kepimpinan dan Pengurusan Pengetua dan Guru Besar di Negeri Sabah Terutama dalam Pembelajaran Abad Ke-21 (PAK-21). *Pendidik Pembina Negara Bangsa*, (35-39).
- Husni, H. (2019). Integrasi Kaum dalam Rancangan Pembangunan Negara: Tumpuan Selepas Dasar Ekonomi Baru. *International Journal of Humanities Technology and Civilization (IJHTC)*, 1(4), 58-73.
- Noraini Idris. (2007). *Classroom Assessment in Mathematics Education*. Malaysia: Mc.Graw-Hill
- Kabir, S. M. (2016). *Basic Guidelines for Research: An Introductory Approach for All Disciplines*. Bangladesh: Book Zone Publication.
- Kaviza, Fauzia Abdul Rahim, & Nurliyana Bukhari. (2018). Tahap Kesediaan Guru-Guru Sejarah dalam Melaksanakan Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran Berasaskan Sumber Sejarah: Satu Tinjauan di Negeri Perlis. *Jurnal Kurikulum & Pengajaran Asia Pasifik*, 6(2), 23-31.
- Kaviza, M. (2018). Sources-Peer Instruction: Kaedah untuk Meningkatkan Pencapaian Pemahaman Sejarah dalam Kalangan Murid Berpencapaian Rendah. *Asian Education Action Research Journal (AEARJ)*, 7, 1-10.
- Mertens, D. (2015). *Research and Evaluation in Education and Psychology*. United States of America: SAGE.
- Mohd Fauzi Ali, Abdul Razak Ahmad, & Mohamad Iskandar Shah Sitam. (2015). Pengetahuan Kompetensi ke Arah Peningkatan Aplikasi Kemahiran Pengajaran dan Pembelajaran Guru Sejarah. *Proceeding: 7th International Seminar on Regional Education*, 1, 284-299.
- Mohd Khairy Bazli Abu Bakar, & Bity Salwana Alias. (2020). Hubungan antara Kepemimpinan Multidimensi Guru Besar dan Kepuasan Kerja Guru. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 45(1), 35-41
- Mohd Mahadee Ismail, A. A. (2016). Penghayatan Semangat Patriotisme Belia Malaysia: Kajian Ke Atas PLKN. *Research Journal of Social Sciences*, 9(3), 37-44 .
- Nur Ayuni Nusaibah Husin, &Amir Hasan Dawi. (2019). Peranan Sekolah Dalam Pembentukan Perpaduan Antara Kaum Dalam Kalangan Pelajar. *Jurnal Pendidikan Bitara UPSI*, 12, 18-28.
- Nurhijrah Zakaria, Zuria Mahmud, Mohd Mahzan Awang, Mohd Izham Mohd Hamzah, Ruhizan Mohamad Yasin, & Ramlee Mustapha. (2017). Pedagogi Responsif Budaya dalam Pengajaran Sejarah untuk Persekutaran Pembelajaran Bilik Darjah Pelbagai Budaya. *Jurnal Penyelidikan Pendidikan*, 18, 1-12.
- Othman Talib. (2013). *Asas Penulisan Tesis Penyelidikan & Statistik*. Serdang: Universiti Putra Malaysia.
- Paul, C. (2018). *Research Methods in Psychology*. Washington, D.C.: Saylor Foundation, Minneapolis.
- Rohaimi Ishak & Ramlah Jantan. (2015). Tinjauan Persepsi Pelajar Terhadap Mata Pelajaran Sejarah Sekolah Rendah. *Asian Education Action Research Journal (AEARJ)*, 4, 64-80.
- Santrock, W. J. (2009). *Child Development*. Dallas: McGrawHill.
- Silverman, D. (2017). How was it for you? The Interview Society and the irresistible rise of the (poorly analyzed) interview. *Qualitative Research*, 17(2), 144-158.
- Suseela, M. (2001). Pengumpulan dan Analisis Data Kualitatif. In M. Y. Marohaini, *Penyelidikan Kualitatif* (121-151). Kuala Lumpur: Penerbit University Malaya.
- Tracy, S. J. (2013). *Qualitative Research Methods Collecting Evidence, Crafting Analysis, Communicating Impact*. UK: Wiley-Blackwell.
- Tuan Pah Rokiah Syed Hussain, Shamsul Anuar Nasarah, & Zaheruddin Othman. (2016). Pembinaan bangsa Malaysia (1): Kajian empirikal tahap patriotisme belia. *Malaysian Journal of Society and Space*, 12(10), 159-170.
- Zahari Hashim. (2010). Hubungan Antara Ciri-ciri Pasukan Kerja dan Keberkesanan Pasukan Kerja

dalam Kalangan Guru-guru Sekolah Menengah Universiti Kebangsaan Malaysia.
 Keb. di Negeri Selangor. Tesis Doktor Falsafah.

Appendiks

Protokol Temu bual Dengan Guru

Tarikh :
 Masa :
 Tempat :
 Nama :

Soalan Temu Bual

Soalan Umum

1. Sudah berapa lama cikgu mengajar?
2. Jelaskan tentang pengalaman cikgu mengajar di sekolah ini?

Soalan Khusus

1. Bagaimana hubungan pelajar ini dengan rakan dalam kelas? Jelaskan.
2. Pada fahaman cikgu, apa yang cikgu faham tentang semangat patriotisme pelajar? Jelaskan.
3. Jelaskan apa peranan cikgu dalam pemupukan amalan semangat patriotisme?
4. Apakah jenis aktiviti yang dijalankan oleh sekolah yang dapat mengerakkan hubungan antara pelajar pelbagai kaum? Jelaskan.
5. Jelaskan bagaimana seseorang guru boleh menerapkan nilai mencintakan negara dalam kalangan pelajar sekolah?

Protokol Temu bual Dengan Murid

Tarikh :
 Masa :
 Tempat :
 Nama :

Soalan Temu bual

Soalan Umum

1. Apakah cita-cita adik?
2. Ceritakan tentang latar belakang keluarga adik?
3. Jelaskan tentang pendidikan ibu bapa anda?
4. Apakah mata pelajaran yang paling anda suka? Menagapa?

Soalan Khusus:

1. Jelaskan tentang sambutan Hari Kemerdekaan di peringkat sekolah?
2. Bagaimana guru kamu berperanan dalam memupuk atau menerapkan semangat kenegaraan kamu? Jelaskan.
3. Jelaskan tentang apa yang anda faham tentang semangat patriotisme?
4. Sebagai seorang warga negara Malaysia peranan anda dalam menunaikan impian negara / anda?

Citation

Rajan Naidu, P., Abdul Majid, N., Nachiappan, S., & Veerasamy, J. K. (2021). The Influence of Schools in Fostering Patriotism Spirit among Secondary School Students. *Evaluation Studies in Social Sciences*, 2(1), 22-28. <https://doi.org/10.37134/esss.vol2.1.4.2021>